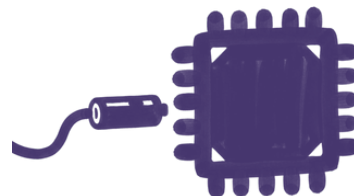

Proč Evropa nemá vlastní AI?

Má – francouzský Mistral patří ke světové špičce otevřených modelů. Ale měřítko je jinde: americké investice do AI byly loni čtrnáctkrát větší než evropské.

Takže poctivěji: Evropa má AI talent i firmy, nemá AI průmysl. Rozdíl mezi tím je pointa téhle stránky.

Co Evropa má

Víc, než se traduje. Mistral, založený v Paříži v roce 2023, je v roce 2026 hodnocený kolem 20 miliard eur, vydělává stovky milionů dolarů ročně a jeho otevřené modely používá půlka světa. DeepMind – laboratoř, která moderní AI éru spoluzaložila – vznikl v Londýně (dnes patří Googlu). A nizozemský ASML vyrábí jediné stroje na světě, kterými se dají tisknout nejpokročilejší čipy; bez evropské firmy by nejela žádná AI nikde.

Co Evropa nemá

Tři věci, všechny měřitelné.

Kapitál. Soukromé investice do AI v roce 2025: Spojené státy zhruba 286 miliard dolarů, Evropa 21 miliard. To není závod, ve kterém Evropa prohrává – to je závod, kterého se zúčastnila jen symbolicky. I hodnota Mistralu jsou asi 2 % hodnoty OpenAI.

Výpočetní výkon. Špičkový model se trénuje v datacentru za miliardy, krmeném levnou elektřinou. Americké laboratoře staví gigawattové kampusy; celý Mistral míří na 200 megawatt do roku 2027. A evropská elektřina pro průmysl stojí zhruba dvojnásobek americké – AI je i energetická otázka. **Počet výstřelů.** Významných nových modelů vzniklo v roce 2024 v USA čtyřicet, v Číně patnáct, v Evropě tři. Kdo střílí desetkrát méně, nemůže čekat stejný počet zásahů.

A co regulace?

Patří k poctivosti přiznat obojí. Ano, AI Act přidává náklady – přísné povinnosti pro rizikové systémy platí od srpna 2026 a evropský průmysl varuje, že část vývoje odejde jinam. A zároveň: kapitálová a výpočetní mezera vznikla dávno před AI Actem. Kdo svaluje evropské zpoždění jen na Brusel, plete si následek s příčinou – bez peněz a datacenter by Evropa zaostávala i bez jediného paragrafu.

Co by ji vrátilo do hry

Přesně to, co chybí: kapitálový trh, který uzvedne miliardové úpisy doma; levnější energie ve velkém; společná evropská datacentra místo sedmadvaceti malých národních plánů (první krok – patnáctimiliardový evropský investiční fond – už existuje). Všimněte si vzorce: nic z toho neumí žádný stát sám, ani Francie s Mistralem. AI je první průmyslová revoluce, která se hraje výhradně v kontinentální váze – a Evropa v ní soutěží jako sedmadvacet welterů proti dvěma supertěžkým.

Všechny otázky →

ČASTÉ OTÁZKY

Co je Mistral AI?

Pařížská laboratoř založená v roce 2023, nejsilnější evropský hráč v AI. V roce 2026 je hodnocená kolem 20 miliard eur a patří ke špičce otevřených modelů – což je zhruba 2 % hodnoty OpenAI.

Proč AI potřebuje tolik peněz?

Trénink špičkových modelů vyžaduje obří datacentra plná specializovaných čipů a levnou elektřinu v obrovském množství. Kdo nemá kapitál a energii, nemůže hrát první ligu bez ohledu na talent.

Brzdí AI Act evropskou umělou inteligenci?

Přitěžuje, ale není hlavní příčinou – kapitálová a výpočetní mezera vznikla dřív. Přísné povinnosti pro rizikové systémy platí od srpna 2026 a průmysl varuje před náklady; skutečný rozdíl dělají investice.

Kde bere Evropa čipy pro AI?

Od Nvidie jako všichni – a tady je paradox: stroje, které je vyrábějí, dodává nizozemský ASML, bez něhož se neobejde žádná továrna na pokročilé čipy na světě. Evropa drží klíčové místo řetězce, ale ne datacentra.

Může Evropa dohnat OpenAI a spol.?

Ve všem asi ne, ale nemusí: otevřené modely, průmyslová a obranná AI a suverénní infrastruktura jsou reálné niky. Podmínkou je společný kapitál, levnější energie a evropská poptávka pro evropské modely.

ZDROJE

- Stanford HAI AI Index 2026: soukromé AI investice 2025 (USA ~286 mld. USD, Evropa ~21 mld.)
- Bruegel: evropská výpočetní mezera v AI
- Tisk 2026: valuace Mistral AI ~20 mld. eur, ARR ~400 mil. USD
- EU AI Act: účinnost povinností pro vysoce rizikové systémy od 8/2026
- AI Index 2024: významné modely – USA 40, Čína 15, Evropa 3